

URBAN SPRAWL: EUROPEAN PATTERNS, ENVIRONMENTAL DEGRADATION AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT« (URBS PANDENS - EVK4-CT-2001-00052) (5.OP EU 2002-2005)

Koordinator programa je Gerhard Petchel-Held, Institute of Climatic Research, Potsdam, Nemčija, partnerji pa: Lila Leontidou, Malgorzata Gutry-Korycka, Nataša Pichler-Milanović, Peter Moser, Karl-Olov Arnstberg, Chris Couch, Jens Dangschat, Holger Robrecht iz vzorčnih evropskih mest (urbanih regij): Atene, Dunaj, Leipzig, Ljubljana, Liverpool, Stockholm, Varšava.

Proces (ne)načrtnega širjenje mestnega območja (»urban sprawl«) je ena od najpomembnejših sprememb rabe prostora v drugi polovici 20. stoletja v Evropi. Čeprav še posebej prevladuje v ZDA, »urban sprawl« pospešeno zmanjšuje tudi kvaliteto življenja in povzroča negativne vplive na okolje, gospodarsko in socialno zgradbo evropskih mest in širših urbanih območjih. Te nevarnosti, njihovo medsebojna sinergija in nasprotujoči si interesi pri njihovem razreševanju, predstavljajo skupen izziv v vseh evropskih državah in v združeni Evropi. Glede na takšne okoliščine si projekt URBS PANDENS prizadeva za celovito ocenjevanje vplivov različnih predpisov, ukrepov, in instrumentov na proces (ne)načrtnega širjenje mestnih območij na (nad)nacionalni, regionalni in lokalni ravni.

Projekt podaja enotno oceno okoljskih, gospodarskih, socialnih in političnih vidikov v procesu (ne)načrtnega širjenja mest v izbranih državah članic EU. Na študijskih primerov vzorčnih mest (Liverpool, Stockholm, Leipzig/Halle, Dunaj, Varšava, Ljubljana in Atene) so uporabljene sodobne, kvalitativno oblikovane (algoritamske) metode t.i. »kvalitativne diferencialne enačbe« (QDE). Poleg znanstvenih rezultatov, ki bodo objavljeni v izbranih znanstvenih in strokovnih revijah in kot samostojna knjiga, bo pripravljen tudi »vodič politike« namenjen načrtovalcem prostora v izbranih vzorčnih mest, kot tudi tistim iz drugih evropskih mest ki se soočajo s problemi širjenja mestnega območja, da glede na »tipične vzorce«, oblikujejo smernice, ukrepe in inštrumente za nadaljnji trajnostni prostorski razvoj evropskih mest.

Nataša Pichler-Milanović